

Černé Hoře a Gruzii pomohlo prozápadní směřování, Kataru s Ománem těžba plynu a ropy. Tyto čtyři země si polepšily o jednu kategorii rizikovosti OECD

9.2.2024 - | Exportní garanční a pojišťovací společnost

Jedná se o kandidátskou zemi EU - tento status znamená přístup k financování z fondů EU a očekává se postupné přijímání reforem.

V 06/2023 se konaly předčasné volby. Nová koalice vedená stranou EUROPE NOW má většinu v parlamentu. Nová vláda je prozápadní a pro-unijní. Jedná se o malou ekonomiku, jejíž hlavní slabinou bylo zahájení nákladné výstavby dálnice k moři (za pomoci čínského financování), která zásadně zvýšila zadlužení země. Zadlužení se již stabilizovalo na vyšší úrovni 65-70 % HDP a očekává se jeho pozvolný pokles (snaha o posílení střednědobého a dlouhodobého fiskálního rámce). Nová vláda nemusí chtít pokračovat v dalších fázích výstavby (fiskálně problematické; v přepočtu na km zřejmě nejdražší dálnice v Evropě se spoustou tunelů a mostů), což by pozitivně ovlivnilo míru zadluženosti země. Země je atraktivní pro přímé zahraniční investice a má potenciál v oblasti turistického ruchu.

Prozápadně orientovaná země s důvěryhodnou fiskální politikou a relativně malým vládním zadlužením. Bankovní sektor je na poměry regionu relativně stabilní. Ekonomika se na bázi 10letého rozvojového plánu vlády (představeného 10/2021) více diversifikuje a má solidní potenciál růstu, včetně rozvoje turismu. Došlo k navýšení devizových rezerv a poklesu inflace. Ekonomika je sice malá, ale relativně atraktivní pro přímé zahraniční investice. Vládní dluh poklesl na předpandemickou úroveň.

Katar je světově významným producentem zemního plynu a jeho pozice by měla expanzí Severního pole (North field) od roku 2026 ještě posílit. Očekává se růst produkce LNG (nové smlouvy s Německem, Nizozemskem a Francií na dodávky LNG – souvisí to také se snahou o diversifikaci importu LNG těchto zemí směrem od Ruska). Poroste významnost země jakožto investora v regionu. Politická situace je stabilní, stejně jako vládní zadlužení. Země disponuje rozsáhlým ropným fondem se značnými rezervami ke krytí externích šoků.

Stabilní politická situace. Neutrální zahraniční pozice (dobré vztahy se Saúdskou Arábií i Íránem). Ekonomika závislá na těžbě ropy a plynu s tím, že náklady na těžbu jsou vyšší než u sousedních producentů (Saúdská Arábie či SAE). Dlouho se nedokázala vyrovnat s výrazným propadem cen ropy po roce 2014 a postupně se z kat. 2 OECD v roce 2015 dostala volným pádem až do kat. 6 v roce 2021. Po obratu trendu a zlepšení v roce 2022 se kategorizace opět zlepšila na kat. 4, především z důvodu silného závazku vlády k fiskální konsolidaci (státní rozpočet bude vyrovnaný i při ceně ropy pod 70 USD za barel, přičemž ještě nedávno byla zapotřebí cena přesahující 100 USD za barel), preferenci splácení externího dluhu a vytvoření finanční rezervy na další případné externí šoky.

Pro více informací k pojištění kontaktujte obchodní tým EGAP:

<https://www.egap.cz/cs/cerne-hore-gruzii-pomohlo-prozapadni-smerovani-kataru-s-omanem-tezba-plynu-ropy-tyto-ctyri-zeme-si>